אהבה וחסד בחיי הנישואין

מאת: חיים קרמר
נובמבר 6, 2022

מידות האהבה והחסד משפיעות על האמון בזוגיות. כנסו וגלו מי נתן לנו את המפתח לזוגיות וחיי נישואין מאושרים…

על אהבה ונישואין אנחנו למדים דווקא מ… אברהם אבינו.

אך קודם כל, צריך להכיר לעומק את מידת החסד שלו.

אברהם אבינו הוא המופת לעשיית מעשי חסד. אהבתו לבני האדם הייתה כל כך עזה עד שתמיד חיפש דרכים איך לעזור להם, לכן היה ראוי להיות הראשון שנצטווה לקיים את מצוות המילה. ומה הקשר בין מידת החסד למצוות המילה?

כידוע, השפעת החסד יכולה להתגלות רק באמצעות ספירת יסוד. בימיו של אברהם אבינו טרם ניתנה התורה, אז כיצד התגלתה דבקותו של אברהם בבורא? התשובה: בשאיפתו וברצונו העז לעבוד את הבורא. אברהם הרגיש

ששליחות חייו היא לגלות את חסדיו של הבורא ואת מלכותו בעולם . הייתה לו גם תשוקה עצומה לשתף אחרים באהבתו ובמעשי החסד שלו . על מנת להצליח להביא אל העולם אהבה כל כך גדולה , הוא היה צריך להימול . המילה הסירה את הקליפות שעלולות היו לחסום אותו מלהעביר לאחרים את חסדי הבורא ואת השפע הרוחני . מבחינה רוחנית , כמובן , פירוש הדבר שעליו היה להסיר כל מידה רעה שסימלה את העורלה .

וכך לימד רבי נחמן מברסלב :

החסד והאהבה מתגלים בשאיפתו של האדם . מי שאהבתו רבה ישאף עמוקות למלא את תשוקתו . אהבה זו מופיעה בברית (ליקוטי מוהר”ן חלק א לא , ו) .

אולי גם זה יעניין אתכם :

תעשו מקום בלב

דווקא כשלא מסתדר

תשכחו מהכל ותתחילו מחדש

חסד ואהבה בזוגיות

האהבה , כמו החסד , פירושה לתת מעצמך לאחרים ולעשות זאת ללא גבול . זו גם הגדרת מטרת הנישואין : כל צד מוכרח להיות מחויב לנתינה מלאה וללא תנאים מעצמו לבן / בת הזוג . קשר הנישואין הוא למעשה קשר רוחני , קשר מרומם מרצונותיו הגשמיים ומצרכיו החומריים של כל צד . מי שממוקד בקשר הרוחני המתקיים בין הזכר לנקבה מבין שישנה רוח האופפת את אהבתם , העולה בהרבה על הקשר הפיזי שביניהם .

זוגות הנישאים מתוך ידיעה זו יכולים להתגבר על הקשיים אשר מן הסתם יעמדו בדרכם , שהרי הברית המשותפת שלהם סובבת סביב צרכיהם הגדולים יותר של בני הזוג – הצרכים הרוחניים .

מצד שני , כאשר זוגות נישאים אך ורק על יסוד המשיכה הפיזית שביניהם , חיי הנישואים שלהם מדרדרים ומתפוררים כעבור זמן מה , מערכת היחסים שביניהם נשחקת והם מתחילים להתרחק זה מזו . אם גישתם לחיים שמרנית , ייתכן שהם ירגישו צורך להישאר יחד אולי למען ילדיהם , אולם אף אחד מבני הזוג לא ייהנה עוד מהקשר . אם הם “מודרניים ” יותר , הם עלולים להסתבך בקשרים בלתי לגיטימיים , וכך

השקר ימצא את דרכו אל תוך חייהם וייעשה חלק משגרת היומיום שלהם . החשש מפני גילוי התרמית שוחק כעת את כל מה שנותר מהקשר הגוסס .

האהבה, כמו החסד , משמעה לתת מעצמנו לאחרים ולעשות זאת ללא גבול , וזו גם הגדרת מטרת חיי הנישואין . זוגות הנישאים מתוך ידיעה זו מתגברים על הקשיים שיעמדו בזוגיות שלהם ויזכו לחיי נישואין מאושרים !…

אם מדרגת החסד שבקשר – כלומר , תחושת האהבה האמיתית נפגמת , אז הברית נפגמת , שהרי התגלות החסד היא יסוד . במילים אחרות , אם מידת החסד כבר פגומה מעיקרה היא תהיה פגומה כשהיא תתגלה ביסוד , והדבר יבוא לידי ביטוי בחיי הנישואין על כל צורותיהם .

בדרך כלל הדבר מעיד שהאהבה הייתה פגומה עוד מראשיתה ולא הייתה מעולם אהבת אמת המושתתת על קשר רוחני . ולא רק , מידת החסד היא התגלות ראשונה של המוחין . ובתור שכזו , ברית של הולכת שולל או ברית מופרת סימן מובהק הן למחשבה פגומה .

לכן מלמד רבי נחמן את הדברים הבאים :

הנביא חוזה (ישעיה יא , ט) : “לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי , כי מלאה הארץ דעה את ה ' כמים לים מכסים ”. מידות הרחמים והחסד תלויות לחלוטין בדעת , ובעתיד , כאשר יבוא משיח צדקנו ותימלא הארץ דעת – לא תהיה עוד אכזריות או שאיפה להזיק לזולת , החסד יתפשט בעולם כולו .

אבל היום , יונקים לפעמים כוחות הרשע את מזונם מספירת החסד , לכן היא מתעוותת והופכת לאכזריות והדעת עצמה נפגמת … וכאשר הדעת נפגמת , המחשבה פונה להרהורים אסורים ולתאוות זרות . הדבר עולה בקנה אחד עם מאמר חז ”ל (סוטה ג , א) : “אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות (ומעוות את הדעת שלו) ”. כאשר, לעומת זאת , הדעת ללא פגם האדם מוגן מפני תאוות זרות .

מידת הנתינה בזוגיות מחזקת את האהבה והקשר בין בני הזוג מול כל הקשיים והמאבקים בחיי הנישואין …

רבי נחמן מגלה לנו שלא כל אהבה ורחמים הם כפי שהם נראים . למשל, אדם יכול שלא לנזוף בילד מתוך "רחמים", אבל הילד יפסיד הזדמנות ללמוד מה מצופה ממנו . המחסור במשמעת מספקת עלול להיות השתקפות של דעת משובשת שבה הרחמים אינם במקומם . לכן , איזון מושלם , כפי שהוא משתקף בספירות תפארת ויסוד , מהווה מרכיב חיוני בכל מערכת יחסים . איזון זה בהתייחסות כלפי הזולת מגלה מחשבה שקולה , דעת מפותחת היטב שבה האהבה והרחמים הם אמיתיים ומועילים וניתן להתייחס באמצעותה בכנות אל אחרים .

אדם שדעתו מאוזנת אוחז ביכולת לקיים חיי נישואים בוגרים שאהבת אמת בבסיסם . מדוע ? משום שדעתו תחלחל עד ליסוד , לכל היבט של אישיותו ומידותיו (המשתקפות במערכת הספירות האישית שלו). בסופו של דבר , היא תתגלה בהנהגה בריאה עם בת זוגו בכל תחומי החיים – הכרוכים בנתינה בנוסף לכנות ולנאמנות . או אז , יתרמו שמירת הברית ופיתוח יחסי אמון לדעת מפותחת היטב .

אך מי שהדעת אצלו פגומה , יקיים בסופו של דבר יחסים בלתי לגיטימיים . הוא לא ישמור אמונים לבת זוגו מכיוון שכוונותיו שמאחורי היחסים אינן בריאות , או קרוב לוודאי אינן כנות . למעשה, חז"ל מכנים את היחסים הבלתי לגיטימיים הללו "שקר" ואפילו "עבודת אלילים" , כי מי שמעורב ביחסים בלתי לגיטימיים חי חיי שקר . הם גם